

๑๐๒๘

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

พระราชบัญญัติ

การลิกไนท์

พ.ศ. ๒๕๐๓

ในพระปรมาภิไธย

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ตั้งวาลย์

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

เป็นปีที่ ๑๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งการลิกไนท์

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

พระมหากษัตริย์โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการลิกไนต์ พ.ศ. ๒๕๐๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การลิกไนต์” หมายความว่า การลิกไนต์ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการลิกไนต์

“ผู้ว่าการ” หมายความว่า ผู้ว่าการการลิกไนต์

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานของการลิกไนต์ รวมทั้งผู้ว่าการ

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัติ
นี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราช-
บัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว
ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การจัดตั้งการลิกไนท์ ทน และเงินสำรอง

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งองค์การขึ้นเรียกว่า “การลิกไนท์”
มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- (๑) ผลิตและจำหน่ายลิกไนท์
- (๒) ผลิต จัดส่ง และจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าลิกไนท์
- (๓) ผลิตและจำหน่ายวัตถุดิบจากลิกไนท์หรือโดยอาศัย
ลิกไนท์หรือพลังงานไฟฟ้าลิกไนท์
- (๔) ดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่เป็นประโยชน์
แก่การลิกไนท์
- (๕) ร่วมทุนกับบุคคลอื่นเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ข้างต้น

เล่ม ๑๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

มาตรา ๗ การผลิต จัดให้ได้มา จัดส่ง และจำหน่าย
พลังงานไฟฟ้าลิกไนต์เป็นกิจการสาธารณูปโภคและให้อยู่
ภายใต้บังคับของกฎหมายอันว่าด้วยการนี้

มาตรา ๘ ให้การลิกไนต์เป็นนิติบุคคล และให้มีอำนาจ
ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในเขตท้องที่ซึ่งการลิกไนต์เห็น
สมควร เว้นแต่การจัดส่งและจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าให้มี
อำนาจดำเนินการในเขตท้องที่จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน
จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดตาก ทั้งนี้ จนกว่าการไฟฟ้าอัน
จะได้ขยายกิจการไปถึงจังหวัดนั้นๆ ส่วนในจังหวัดอื่นๆ ให้มี
อำนาจดำเนินการในเขตท้องที่ตามที่จะได้มีพระราชกฤษฎีกา
ระบุไว้

มาตรา ๙ โรงผลิตพลังงานไฟฟ้าลิกไนต์ สวิทช์ยาร์ด
รวมทั้งระบบการส่งพลังงานไฟฟ้าและอุปกรณ์ของสิ่งดังกล่าว
ไม่อยู่ในบังคับที่จะต้องโอนให้แก่การไฟฟ้าอันนี้ ตามกฎหมาย
ว่าด้วยการไฟฟ้าอันนี้

ในกรณีที่การไฟฟ้าอันนี้ได้ขยายกิจการไปถึงเขตท้องที่
จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัด-
ตาก ให้การลิกไนต์โอนระบบการส่งพลังงานไฟฟ้าและอุปกรณ์

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

อันเกี่ยวกับการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าในเขตท้องที่จังหวัดนั้นๆ ให้แก่การไฟฟ้าอันมีค่าตอบแทนตามความเป็นธรรม

มาตรา ๑๐ ให้การลิกไนต์ตั้งสำนักงานใหญ่ในจังหวัด-
พระนคร และจะตั้งสำนักงานสาขาหรือตัวแทน ณ ที่อื่นใด
ก็ได้

มาตรา ๑๑ ให้โอนบรรดาทรัพย์สิน สิ้นทรัพย์ หนี้สิน
และความรับผิดชอบจกธุรกิจอันเป็นขององค์การพลังงาน-
ไฟฟ้าลิกไนต์ให้แก่การลิกไนต์

มาตรา ๑๒ ให้การลิกไนต์มีอำนาจกระทำการต่างๆ ภายใน
ขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖ และอำนาจ
เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) สร้าง ซ่อม จัดหา รับโอน จำหน่าย เช่า ให้เช่า ให้-
เช่าซ่อม ยืม ให้ยืม และดำเนินงานเกี่ยวกับเครื่องใช้ บริการ
และความสะดวกต่างๆ ของการลิกไนต์

(๒) ซ่อม จัดหา เช่า ให้เช่า ให้เช่าซ่อม แลกเปลี่ยน
ถือกรรมสิทธิ์ ครอบครอง จำหน่าย หรือดำเนินงานเกี่ยวกับ
ทรัพย์สินใดๆ

(๓) ดำรงและวางแผนงานที่จะทำใหม่หรือขยายเพิ่ม-
เติมภายในเขตท้องที่ตามมาตรา ๔

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

(๔) ภายใต้บังคับมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าอันมี พ.ศ. ๒๕๐๐ กำหนดประเภท ขนาด และมาตรฐานของโรงผลิตพลังงานไฟฟ้า เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาและหลักเศรษฐกิจ รวมทั้งวางนโยบายและควบคุมการผลิตพลังงานไฟฟ้าของการลิกไนท์

(๕) กำหนดประเภท ขนาด และมาตรฐานของโรงผลิตวัตถุดิบ เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาและหลักเศรษฐกิจ รวมทั้งวางนโยบายและควบคุมการผลิตลิกไนท์ และวัตถุดิบของการลิกไนท์

(๖) ภายใต้บังคับมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดอัตราราคาขายพลังงานไฟฟ้าลิกไนท์

(๗) กำหนดอัตราราคาขายลิกไนท์ และวัตถุดิบ และค่าบริการและความสะดวกต่าง ๆ ของการลิกไนท์

(๘) จัดระเบียบเกี่ยวกับวิธีชำระราคาและค่าบริการและความสะดวกตาม (๖) และ (๗)

(๙) จัดระเบียบเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้และรักษาทรัพย์สินของการลิกไนท์ และ

(๑๐) กู้ยืมเงิน หรือลงทุน

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

มาตรา ๑๓ ทุนของการลิกไนต์ประกอบด้วย

(๑) เงินที่ได้รับจากงบประมาณแผ่นดินที่จ่ายให้ภายหลัง เพื่อดำเนินงานหรือขยายกิจการเป็นคราว ๆ ภายในวงเงิน หนึ่งร้อยล้านบาท และ

(๒) ทรัพย์สินและสินทรัพย์ที่ได้รับโอนตามมาตรา ๑๑

มาตรา ๑๔ ทรัพย์สินของการลิกไนต์เท่าที่เกี่ยวกับโรง-ผลิตพลังงานไฟฟ้า สวิตช์ยาร์ด รวมทั้งระบบการส่งพลังงาน ไฟฟ้าและอุปกรณ์ของสิ่งดังกล่าว ย่อมไม่อยู่ในความรับผิดชอบ แห่งการบังคับคดี

มาตรา ๑๕ ให้การลิกไนต์ได้รับยกเว้นจากการเสียภาษี อากรตามประมวลรัษฎากร และให้ทรัพย์สินทั้งหลายซึ่งนำเข้ามาจากต่างประเทศ เพื่อใช้ในการสร้างและประกอบเป็นโรงผลิต พลังงานไฟฟ้าลิกไนต์และโรงผลิตวัตถุเคมีจากลิกไนต์ หรือ โดยอาศัยลิกไนต์หรือพลังงานไฟฟ้าลิกไนต์ ตลอดจนสวิตช์-ยาร์ด สายส่งสก็๊ยกสูง สับสแตชัน และอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการ ผลิตและส่งพลังงานไฟฟ้าหรือวัตถุเคมีดังกล่าว รวมทั้ง เครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์สำหรับทำการเปิดเหมือง และ ขุดขนลิกไนต์ ได้รับยกเว้นจากการเสียภาษีศุลกากร

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

มาตรา ๑๖ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ และพนักงาน
ผู้ทำหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘
หรือมาตรา ๓๙ เป็นเจ้าพนักงานตามความหมายแห่งประมวล
กฎหมายอาญา

มาตรา ๑๗ เงินสำรองของการลิกไนต์ ให้ประกอบด้วย
เงินสำรองเพื่อขาด เงินสำรองค่าเสื่อมราคา และเงินสำรองอื่นๆ
ตามแต่คณะกรรมการจะเห็นสมควร

มาตรา ๑๘ ให้การลิกไนต์เปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคาร
ตามระเบียบของคณะกรรมการซึ่งได้รับความเห็นชอบจาก
คณะรัฐมนตรี

หมวด ๒

การกำกับ การควบคุมและการบริหาร

มาตรา ๑๙ ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับโดย
ทั่วไปซึ่งกิจการของการลิกไนต์ และเพื่อประโยชน์ในการนี้
จะสั่งให้การลิกไนต์ชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็นหรือ
ทำรายงานขึ้นก็ได้

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่การลิกไนท์จะต้องเสนอเรื่องไปยัง คณะรัฐมนตรีตามความในพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการ นำเรื่องเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๑ ให้มีคณะกรรมการของการลิกไนท์คณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการการลิกไนท์” ประกอบด้วยประธาน กรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสี่คน แต่ไม่เกินหกคน ทั้งนี้รวมผู้ว่าการซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการและ กรรมการ

มาตรา ๒๒ ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ กรรมการ และผู้ว่าการ จะต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย และต้อง มีความรู้และมีความชัดเจนเพียงพอเกี่ยวกับการจัดการธุรกิจ การไฟฟ้า วิทยาศาสตร์ วิศวกรรม การเศรษฐกิจ การเงิน หรือกฎหมาย

มาตรา ๒๓ ผู้มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ต้อง ห้ามมิให้เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการ

(๑) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญากับการลิกไนท์ หรือ ในกิจการที่กระทำให้แก่การลิกไนท์ ทั้งนี้ไม่ว่าโดยทางตรง หรือโดยทางอ้อม เว้นแต่เป็นเพียงผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์ใน-

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

การลงทุนโดยสุจริตในบริษัทที่กระทำการอันมีส่วนได้เสียเช่น
ว่านั้น หรือได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

(๒) เป็นพนักงาน นอกจากผู้ว่าการ

มาตรา ๒๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๔ และมาตรา ๔๓ ให้
คณะกรรมการอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลทั่ว
ไปซึ่งกิจการของการลิกไนท์ อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) วางข้อบังคับเกี่ยวกับการต่าง ๆ ตามความใน
มาตรา ๑๒

(๒) วางข้อบังคับการประชุมและการดำเนินกิจการของ
คณะกรรมการ

(๓) วางข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การ
ถอดถอน ระเบียบวินัย และการลงโทษพนักงาน

(๔) วางข้อบังคับว่าด้วยระเบียบปฏิบัติงานของการ
ลิกไนท์

(๕) กำหนดอัตราค่าขายพลังงานไฟฟ้าลิกไนท์ และ

(๖) กำหนดอัตราเงินเดือนพนักงาน

อัตราค่าขายดังกล่าวใน (๕) ให้กำหนดในอัตราอัน
สมควรเพื่อให้มีรายได้เพียงพอ

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

(ก) สำหรับรายจ่ายที่จำเป็นในการดำเนินงาน รวมทั้ง ดอกเบี้ย ค่าเสื่อมราคา กองทุนสงเคราะห์ หรือการสงเคราะห์ อื่น ๆ เพื่อสวัสดิการของผู้ปฏิบัติงานและครอบครัว และ โบนัส

(ข) สำหรับการชำระหนี้สินเท่าที่จำนวนเงินเพื่อการ ชำระนั้นเกินกว่าจำนวนที่จัดสรรไว้เป็นค่าเสื่อมราคา และ สำหรับค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการจัดหาสินทรัพย์ใหม่แทน สินทรัพย์เดิม และ

(ค) ที่จะจัดให้มีเงินสำรองเพียงพอสำหรับเป็นเงิน-สำรองเผื่อขาด และเป็นค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่อันจำเป็นในการ ขยายกิจการและลงทุนที่ได้รับความเห็นชอบตามความใน มาตรา ๔๔

ข้อบังคับว่าด้วยระเบียบปฏิบัติงานที่คณะกรรมการวางขึ้น ตามความใน (๔) นั้น ถ้ามีข้อความจำกัดอำนาจผู้ว่าการใน การทำนิติกรรมไว้ประการใด ให้นายกรัฐมนตรีประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๕ ให้ประธานกรรมการและกรรมการที่ได้รับ แต่งตั้ง ดำรงตำแหน่งสืบ แต่สำหรับกรรมการนั้น ในวาระ

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

เริ่มแรกเมื่อครบกำหนดสองปี ให้ออกจากตำแหน่งกึ่งหนึ่ง โดยวิธีจับสลาก ถ้าจะแบ่งออกให้ตรงเป็นกึ่งหนึ่งไม่ได้ เศษของกึ่งหนึ่งให้ปัดทิ้งเสีย

ประธานกรรมการและกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระจะแต่งตั้งให้เป็นประธานกรรมการและกรรมการอีกก็ได้

มาตรา ๒๖ ประธานกรรมการและกรรมการย่อมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระตามความในมาตรา ๒๕ เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก

(๔) ตกเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๒ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓

ในกรณีที่มีการพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระ ให้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการเข้าแทน แล้วแต่กรณี ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเข้าแทนนั้นย่อมอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งคนแทน

มาตรา ๒๗ ประธานกรรมการและกรรมการย่อมได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

เล่ม ๓๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๓๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งผู้ว่าการ
ให้ผู้ว่าการได้รับเงินเดือนตามที่คณะกรรมการกำหนด
และขอยกเลิกตำแหน่งเมื่อตาย ลาออก หรือคณะกรรมการ
ให้ออกจากตำแหน่งเพราะบกพร่อง ไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือ
หย่อนสมรรถภาพ มติให้ผู้ว่าการออกจากตำแหน่งต้องประกอบด้วย
คะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด
นอกจากผู้ว่าการ

การแต่งตั้ง การกำหนดเงินเดือน และการให้ออกจาก
ตำแหน่งตามมาตรา ๒๔ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๕ ผู้มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ต้อง
ห้ามมิให้แต่งตั้งเป็นผู้ว่าการ หรือถ้าเป็นผู้ที่ได้รับแต่งตั้งอยู่แล้ว
ก็ให้พ้นจากตำแหน่งไป

(๑) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญากับการเลิกไนท์ หรือ
ในกิจการที่กระทำให้แก่การเลิกไนท์ ทั้งนี้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือ
โดยทางอ้อม เว้นแต่เป็นเพียงผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์ในการ
ลงทุนโดยสุจริตในบริษัทที่กระทำการอันมีส่วนได้เสียเช่น
ว่านั้น

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

(๒) เป็นข้าราชการประจำหรือผู้มีตำแหน่งการเมือง
หรือ

(๓) เป็นผู้ไม่อาจทำงานได้เต็มเวลาให้แก่กรลิกไนท์
ทั้งนี้เว้นแต่คณะรัฐมนตรีจะมีมติยกเว้นเป็นกรณีพิเศษ

เฉพาะราย

มาตรา ๓๐ ผู้ว่าการเป็นผู้บริหารกิจการของการลิกไนท์ให้
เป็นไปตามนโยบายที่คณะกรรมการกำหนด และมีอำนาจ
บังคับบัญชาพนักงานทุกตำแหน่ง

ผู้ว่าการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการจัดการและ
ดำเนินงานของการลิกไนท์

มาตรา ๓๑ ในกิจการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ให้ผู้
ว่าการเป็นผู้กระทำการในนามของการลิกไนท์ และเป็นผู้
กระทำการแทนของการลิกไนท์ และเพื่อการนี้ผู้ว่าการจะมอบ
อำนาจให้ตัวแทนของการลิกไนท์ที่ได้ตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๐ หรือ
บุคคลใด ๆ ปฏิบัติกิจการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้อง
เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการวางไว้

ในกรณีที่มีข้อบังคับซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
ตามมาตรา ๒๔ วรรคท้าย กำหนดว่านิติกรรมใดผู้ว่าการจะ

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

ทำได้ก็แต่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการก่อน บรรดา
นิติกรรมที่ผู้ว่าการทำงานโดยมิได้รับความเห็นชอบดังกล่าว
ย่อมไม่ผูกพันการลิกไนท์ เว้นแต่คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน

มาตรา ๓๒ ผู้ว่ากรมอำนาจ

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อนขั้น ลดขั้นเงินเดือน
หรือตัดเงินเดือน และกำหนดเงื่อนไขในการทำงานของ
พนักงาน ทั้งต้องเป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการวางไว้
แต่ถ้าพนักงานเช่นว่านั้นเป็นพนักงานชั้นที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ
หรือผู้อำนวยการฝ่ายต่าง ๆ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะ
กรรมการก่อน และ

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของการลิกไนท์
โดยไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับที่คณะกรรมการวางไว้

มาตรา ๓๓ เมื่อผู้ว่ากรมไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ด้วย
เหตุใดเหตุหนึ่ง ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานคนหนึ่งขึ้น
เป็นผู้ทำการแทนผู้ว่ากรมชั่วคราว และให้นำมาตรา ๒๕ มาใช้
บังคับโดยอนุโลม

ให้ผู้ทำการแทนผู้ว่ากรมมีอำนาจและหน้าที่อย่างเดียวกับ
ผู้ว่ากรม เว้นแต่อำนาจหน้าที่ของผู้ว่ากรมในฐานะกรรมการของ
การลิกไนท์

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

มาตรา ๓๔ ประธานกรรมการ กรรมการ และพนักงาน
อาจได้รับโบนัสตามที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๓

การสร้าง และบำรุงรักษาระบบการส่ง และการ

จำหน่ายพลังงานไฟฟ้า

มาตรา ๓๕ เพื่อประโยชน์ในการสร้างและบำรุงรักษาระบบการส่งและการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า เช่น สายส่งสํักย์สูง สายส่งสํักย์ต่ำ เสา สับสแตชั่นและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พนักงานมีอำนาจที่จะใช้สอยหรือเข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์ในความครอบครองของบุคคลใด ๆ ซึ่งมีใช้เคหสถานของเอกชนเป็นการชั่วคราวภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) การใช้สอยหรือเข้าครอบครองนั้นเป็นการจำเป็นสำหรับการสำรวจระบบการส่งและการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า และการป้องกันอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดแก่ระบบการส่งและการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า และ

(๒) ได้แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ทราบล่วงหน้าภายในเวลาอันสมควร

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

ถ้ามีความเสียหายเกิดขึ้นแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครอง
อสังหาริมทรัพย์หรือผู้ทรงสิทธิอื่น เนื่องจากการกระทำของ
พนักงานดังกล่าวในวรรคแรก บุคคลเช่นว่านั้นย่อมเรียก
ค่าทดแทนจากการลิกไนท์ได้ และถ้าไม่สามารถตกลงกันได้
ถึงจำนวนค่าเสียหาย ให้มอบข้อพิพาทให้แก่อนุญาโตตุลาการ
วินิจฉัย โดยให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการเวนคืน
อสังหาริมทรัพย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๖ เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งอสังหา-
ริทรัพย์เพื่อใช้ในการระบบการส่งและการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า
ให้ดำเนินการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหา-
ริทรัพย์ เว้นแต่ที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะในมาตรานี้

เพื่อประโยชน์แห่งการลิกไนท์ จะออกพระราชกฤษฎีกา
กำหนดเขตบริเวณที่ดินที่คิดว่าจะต้องเวนคืนไว้ก่อนก็ได้

ในพระราชกฤษฎีกานั้นให้ระบุ

- (ก) ความประสงค์ที่จะเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
- (ข) เจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ และ
- (ค) กำหนดเขตบริเวณที่ดินที่คิดว่าจะต้องเวนคืน

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

ให้มีแผนที่หรือแผนผังแสดงเขตบริเวณที่ดินที่คิดว่าจะ
ต้องเวนคืนแนบท้ายพระราชกฤษฎีกานั้น แผนที่หรือแผนผัง
ที่กล่าวนั้นให้ถือเป็นส่วนแห่งพระราชกฤษฎีกา

ที่ดินในเขตเทศบาลไม่อยู่ในบังคับแห่งพระราชกฤษฎีกา
ซึ่งออกตามมาตรา

พระราชกฤษฎีกาเช่นว่านี้มีอายุสองปีหรือตามกำหนดเวลา
ที่ระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกานั้น แต่ต้องไม่เกินกว่าห้าปีแล้ว
แต่จะเห็นว่าจำเป็นเพื่อทำการสำรวจที่ดินที่เจาะจงต้องเวนคืน
นั้น

พระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามมาตรา ให้มีผลในทาง
กฎหมายเสมือนเป็นพระราชกฤษฎีกาออกตามกฎหมายว่าด้วย
การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ทุกประการ

มาตรา ๑๗ ในการส่งและการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า ให้
การลิกไนต์ที่มีอำนาจเดินสายส่งศักย์สูง หรือสายส่งศักย์ต่ำ
ไปได้ เหนือ ตาม หรือข้ามพื้นดินของบุคคลใด ๆ หรือบึง
หรือต่งเสา สบเสาะหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ลงในหรือบนพื้นดิน
ของบุคคลใด ๆ ในเมื่อพื้นดินนั้นไม่ใช่พื้นดินอันเป็นที่ตั้ง
โรงเรือน

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

ให้การลิกไนต์มีอำนาจกำหนดบริเวณที่ดินที่ดินสายส่ง
ศักดิ์สูง โดยมีความกว้างจากเส้นแนวศูนย์กลางเสาสายส่ง-
ศักดิ์สูงด้านละไม่เกินยี่สิบห้าเมตร แล้วแต่ศักดิ์ของสายส่ง-
ศักดิ์สูง เป็นเขตปลอดภัย ในบริเวณเขตปลอดภัยนี้ให้การ-
ลิกไนต์มีอำนาจรื้อถอนโรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น
หรือตัดฟัน ต้น กิ่ง หรือรากของต้นไม้ หรือพืชผลอย่างใดๆ ได้
โดยต้องจ่ายค่าทดแทนในการใช้ที่ดินและในการรื้อถอนหรือ
ตัดฟัน แล้วแต่กรณี ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองด้วยจำนวน
เงินอันเป็นธรรม เว้นแต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองเป็นผู้ได้รับ
ประโยชน์คุ้มค่าในการกระทำนั้นอยู่ด้วย ในกรณีที่ไม่สามารถ
ตกลงกันได้ ในจำนวนเงินค่าทดแทน ให้นำความในวรรคท้าย
ของมาตรา ๓๕ มาใช้บังคับ

เมื่อได้มีการชดใช้ค่าทดแทนแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครอง
ดังกล่าวแล้วก็ดี หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองเต็มใจไม่รับ
หรือไม่มีสิทธิรับค่าทดแทนก็ดี ต่อไปในภายหน้า ผู้ใดจะมา
เรียกร้องค่าทดแทนอีกมิได้

ก่อนที่จะดำเนินการดังกล่าวข้างต้น ให้การลิกไนต์แจ้ง
เป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง
ทราบ เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินนั้นอาจยื่นคำร้อง

เล่ม ๑๑ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

แสดงเหตุที่ไม่สมควรทำเช่นนั้นไปยังคณะกรรมการเพื่อวินิจฉัยภายในกำหนดเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๓๘ ในบริเวณเขตปลอดภัยตามมาตรา ๓๗ ให้การเลิกไนท์จัดทำเครื่องหมายแสดงเขตไว้ และห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้างโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นหรือปลูกต้นไม้หรือพืชผลอย่างใด ๆ ขึ้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากการเลิกไนท์เป็นหนังสือ ในการอนุญาตนั้นจะอนุญาตโดยมีเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้ โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นหรือต้นไม้หรือพืชผลอย่างใด ๆ ที่ปลูกขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาตจากการเลิกไนท์ การเลิกไนท์มีอำนาจรื้อถอนหรือตัดฟันโดยไม่จำเป็นต้องชดใช้ค่าทดแทน

มาตรา ๓๙ พนักงานอาจเข้าไปในสถานที่ของบุคคลใด ๆ เพื่อตรวจ ซ่อมแซมหรือแก้ไขระบบการส่งพลังงานไฟฟ้าในกรณีจำเป็นเพื่อป้องกันอันตรายเป็นการด่วนในเวลาหนึ่งเวลาใดก็ได้ เมื่อได้แจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทราบก่อนแล้ว

มาตรา ๔๐ ในการกระทำกิจการต่าง ๆ ตามความในมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ พนักงานจะต้องพยายามมิให้เกิด

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๔๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

ความเสียหาย แต่ถ้เกิดความเสียหายขึ้น การเลิกไนท์จะต้อง
รับผิดชอบเพื่อความเสียหายนั้น

มาตรา ๔๑ ผู้ใดขัดขวางการกระทำของการเลิกไนท์หรือ
พนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่ตามความในมาตรา ๓๕
มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ จนก่อให้เกิดความ
เสียหายแก่การเลิกไนท์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน
หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หมวด ๔

ความสัมพันธ์กับรัฐบาล

มาตรา ๔๒ ในการดำเนินกิจการของการเลิกไนท์ ให้คำนึง
ถึงความปลอดภัย ประโยชน์ของรัฐและประชาชน

มาตรา ๔๓ การเลิกไนท์จะต้องได้รับความเห็นชอบจาก
คณะรัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินกิจการดังต่อไปนี้ได้

- (๑) เพิ่มหรือลดทุน
- (๒) กู้ยืมเงินครั้งหนึ่งเป็นจำนวนเกินกว่าสามล้านบาท
- (๓) จำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ หรือ
- (๔) จำหน่ายสินทรัพย์จำนวนเกินกว่าหนึ่งแสนบาทจาก
บัญชีเป็นศูนย์

เล่ม ๘๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

มาตรา ๔๔ ให้การลิกไนต์จัดทำงบประมาณประจำปีงบประมาณ แยกเป็นงบลงทุนและงบทำการ สำหรับงบลงทุนให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและให้ความเห็นชอบ ส่วนงบทำการให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๔๕ รายได้ที่การลิกไนต์ได้รับจากการดำเนินงานให้ตกเป็นของการลิกไนต์ สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๔

รายได้ที่ได้รับในปีหนึ่ง ๆ เมื่อได้หักรายจ่ายดังกล่าวแล้ว เหลือเท่าใดให้นำส่งเป็นรายได้ของรัฐ

แต่ถ้ารายได้มีจำนวนไม่พอสำหรับรายจ่ายดังกล่าว นอกจากเงินสำรองที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๔ และการลิกไนต์ไม่สามารถหาเงินจากทางอื่น รัฐพึงจ่ายเงินให้แก่การลิกไนต์เท่าจำนวนที่ขาด

มาตรา ๔๖ ให้การลิกไนต์ทำรายงานปีละครั้งเสนอนายกรัฐมนตรี กล่าวถึงผลงานในปีที่ล่วงแล้วของการลิกไนต์ และคำชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของคณะกรรมการ โครงการ และแผนงานที่จะจัดทำในภายหน้า

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

หมวด ๕

การร้องทุกข์และการสงเคราะห์

มาตรา ๔๗ ให้พนักงานมีสิทธิร้องทุกข์เกี่ยวกับการลงโทษได้ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการวางไว้

มาตรา ๔๘ ให้การลิกไนท์จัดให้มีกองทุนสงเคราะห์ หรือการสงเคราะห์อื่น ๆ เพื่อสวัสดิการของผู้ปฏิบัติงานในการลิกไนท์และครอบครัวในกรณีพ้นจากตำแหน่งประสบอุบัติเหตุ เจ็บป่วย หรือกรณีอื่นอันควรแก่การสงเคราะห์

การจัดให้มีกองทุนดังกล่าวในวรรคหนึ่ง การกำหนดประเภทของผู้ที่พึงได้รับการสงเคราะห์จากกองทุน และหลักเกณฑ์การสงเคราะห์ ตลอดจนการจัดการเกี่ยวกับกองทุน ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการวางไว้

ข้อบังคับดังกล่าวในวรรคสอง ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรี เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๖

การบัญชี การสอบและการตรวจ

มาตรา ๔๙ ให้การลิกไนท์วางและรักษาไว้ซึ่งระบบการบัญชีอันถูกต้อง แยกตามประเภทงานส่วนที่สำคัญ เป็น

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

กิจการไฟฟ้า กิจการวัตถุเคมี และกิจการลิกไนต์อย่างอื่น
มีการสอบบัญชีภายในเป็นประจำ และมีสมุดบัญชีลงรายการ

(๑) การรับและจ่ายเงิน และ

(๒) สินทรัพย์และหนี้สิน

ซึ่งแสดงการทำงานที่เป็นอยู่ตามจริงและตามที่ควร ตามประเภท
งาน พร้อมด้วยข้อความอันเป็นเหตุที่มาของรายการนั้น ๆ

มาตรา ๕๐ ทุกปี ให้สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงิน-
แผ่นดินเป็นผู้สอบและตรวจบัญชี รวมทั้งการเงินของการ
ลิกไนต์

มาตรา ๕๑ ผู้สอบและตรวจบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพ-
สมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่างๆ ของการลิกไนต์ เพื่อ
การให้มีอำนาจสอบถามประธานกรรมการ กรรมการ พนักงาน
และผู้อื่นซึ่งเป็นผู้แทนของการลิกไนต์

มาตรา ๕๒ ผู้สอบบัญชีต้องทำรายงานผลของการสอบ-
บัญชีเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับจากวัน
สิ้นปีบัญชี และให้การลิกไนต์โฆษณารายงานประจำปีของปี
ที่สิ้นปีนั้น แสดงบัญชีงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีกำไร

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

ขาดทุนซึ่งผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้ว ภายในหนึ่งร้อย
ห้าสิบวันนับจากวันสิ้นปีบัญชี

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ศ. ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ
เนื่องจากองค์การพลังงานไฟฟ้าดิกลไนท์ได้เจริญก้าวหน้าไปดัดเป็นอัน
มากและมีทางที่จะขยายกิจการให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น เช่น การผลิตวัตถุดิบ
และปุ๋ยจากดิกลไนท์ แต่การกระทำเช่นนี้ย่อมขัดต่อวัตถุประสงค์ของการ
พลังงานแห่งชาติ ซึ่งองค์การพลังงานไฟฟ้าดิกลไนท์ตั้งกตอยู่ เพื่อให้
กิจการขององค์การพลังงานไฟฟ้าดิกลไนท์ได้ดำเนินก้าวหน้าไปในขอบเขต
ที่กว้างขวางเท่าที่องค์การพลังงานไฟฟ้าดิกลไนท์จะสามารถทำได้ เพื่อ
ส่งเสริมพัฒนาการของประเทศ สมควรมีกฎหมายจัดตั้งการดิกลไนท์
ขึ้นเป็นเอกเทศ